

Guía Docente				
Datos Identificativos				2014/15
Asignatura (*)	Educación multicultural		Código	652G03013
Titulación	Grao en Educación Social			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma				
Prerrequisitos				
Departamento	Pedagoxía e Didáctica			
Coordinación	Bueno Aguilar, Juan Jose	Correo electrónico	juan.j.buenoa@udc.es	
Profesorado	Bueno Aguilar, Juan Jose	Correo electrónico	juan.j.buenoa@udc.es	
Web				
Descripción xeral				

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A5	Identificar e analizar os factores contextuais que afectan os procesos de intervención socioeducativa.
A9	Deseñar e desenvolver proxectos, programas e servizos nos diferentes campos de intervención profesional promovendo a participación e o desenvolvemento comunitario.
A14	Identificar e emitir xuízos razoados sobre problemas socioeducativos para mellorar a práctica profesional.
A20	Desenvolver unha disposición favorable ao traballo en contornos multiculturais e plurilingüísticos.
B1	Elaborar, analizar, sintetizar, valorar e transmitir criticamente a información.
B3	Xerar a cultura profesional colaborativa, fomentando o traballo en rede e integrándose en grupos interdisciplinares con iniciativa e responsabilidade.
B4	Deseñar e impulsar espazos socioeducativos en contextos de diversidade atendendo á igualdade de xénero, á equidade e respecto aos dereitos humanos, favorecendo o empoderamento das persoas e colectivos ubicados en situacións de desvantaxe social.
B6	Adquirir e dominar habilidades comunicativas que permitan transmitir información, ideas e propostas a diversas audiencias.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.

Resultados da aprendizaxe		
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación	
Identificar e analizar os factores contextuais que afectan os procesos de intervención socioeducativa.	A5	
Deseñar e desenvolver proxectos, programas e servizos nos diferentes campos de intervención profesional promovendo a participación e o desenvolvemento comunitario.	A9	
Deseñar e desenvolver proxectos, programas e servizos nos diferentes campos de intervención profesional promovendo a participación e o desenvolvemento comunitario.	A14	
Identificar e emitir xuízos razoados sobre problemas socioeducativos para mellorar a práctica profesional.	A20	
Desenvolver unha disposición favorable ao traballo en contornos multiculturais e plurilingüísticos.		

Elaborar, analizar, sintetizar, valorar e transmitir criticamente a información.		B1
Xerar a cultura profesional colaborativa, fomentando o traballo en rede e integrándose en grupos interdisciplinares con iniciativa e responsabilidade.		B3
		B4
Deseñar e impulsar espazos socioeducativos en contextos de diversidade atendendo á igualdade de xénero, á equidade e		B6
respecto aos dereitos humanos, favorecendo o empoderamento das persoas e colectivos ubicados en situacións de		
desvantaxe social.		
Adquirir e dominar habilidades comunicativas que permitan transmitir información, ideas e propostas a diversas audiencias.		
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.		C1
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.		C3
		C4
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de		
analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben		
común.		

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Cultura	1.1. Cultura, diversidad cultural y diferencias culturales. 1.2. Cultura e interculturalidad. 1.3. ¿Somos una sociedad multicultural?
2. Educación Multicultural	2.1. Modelos de Educación Multicultural. 2.2. Multiculturalismo Crítico, Educación Antirracista y Asincronismo. 2.3. Educación Multicultural y Medios de Comunicación.
3. Racismo y educación	3.1. Racismo, xenofobia y otras clases de discriminación. Nuevos Racismos. 3.2. El pueblo gitano y su cultura. 3.3. Inmigración, emigración y educación.
4. Programas de intervención y desarrollo en el ámbito de la educación multicultural	4.1. Programas de intervención educativa y desarrollo cultural. 4.2. Educación antidiscriminatoria. 4.3. Educación y desarrollo de la tolerancia.

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	1	0	1
Sesión maxistral	10	16	26
Traballos tutelados	12	22	34
Lecturas	0	16	16
Seminario	4	0	4
Foro virtual	2	8	10
Proba de ensaio	2	20	22
Prácticas a través de TIC	6	14	20
Portafolios do alumno	5	10	15
Atención personalizada	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción

Actividades iniciais	O primeiro día de traballo, partimos dos coñecementos iniciais do alumnado, para que reflexionen e sexan o punto de partida de todas as estratexias de traballo que desenvolveremos nesta asignatura. Ademais da presentación pormenorizada do programa da asignatura.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunas preguntas dirixidas aos estudiantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóse reserva a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia. Tamén o alumnado poderá desenvolver algúns contidos con estas características.
Traballos tutelados	Realizaranse traballos relacionados con algún dos apartados dos temas do programa que seleccionará o alumnado, este traballo será en grupo de tres membros máximo. Os pasos a seguir son: selección do tema, documentación, guión xeral, sesións periódicas co profesor para o seguimento, preparación da presentación e exposición na aula. Este traballo se corresponderá co 40% da nota final da asignatura
Lecturas	Son un conxunto de textos e documentación escrita que se recollerán e editarán como fonte de profundización nos contidos traballados. O alumnado deberá facer unha recensión e análise sobre algunhas das lecturas propostas na bibliografía obligatoria da asignatura. O traballo consiste: 1º identificación correcta do documentos, 2º recensión do documento con citas textuais, 3º valoración e implicacións para a educación multicultural, 4º referencia a outros documentos traballados.
Seminario	Esta técnica de traballo en grupo que ten como finalidade o estudo intensivo dun tema. Caracterízase pola discusión, a participación, a elaboración de documentos e as conclusións ás que teñen que chegar todos os compoñentes do seminario.
Foro virtual	Espazo de discusión informal destinado aos estudiantes para o tratamiento dun tema ou problema, que se desenvolve a través dun contorno virtual de aprendizaxe mediante ferramentas de comunicación asíncrona (foro). Para ello utilizarase a plataforma moodle e na aula elixirse o tema de debate e discusión de maneira consensuada entre o profesor e o alumnado.
Proba de ensaio	Realización dun examen ao final do curso, no que o alumnado deberá responder a unha serie de cuestións relacionadas con todos os contidos desenvolvidos na asignatura durante o curso. As cuestións terán componentes de reflexión e interrelación sobre os contidos da asignatura. A valoración de esta proba se corresponderá co 40% da asignatura.
Prácticas a través de TIC	Metodoloxía que permite ao alumnado aprender de forma efectiva, a través de actividades de carácter práctico (demostracións, simulacións, etc.) a teoría dun ámbito de coñecemento, mediante a utilización das tecnoloxías da información e as comunicacións. As TIC supoñen un excelente soporte e canal para o tratamiento da información e aplicación práctica de coñecementos, facilitando a aprendizaxe e o desenvolvemento de habilidades por parte do alumnado, máxime nestes momentos no que a sociedade da información e a sociedade multicultural teñen puntos de convergencia moi importantes e salientables.
Portafolios do alumno	É unha carpeta ou arquivador ordenado por seccións, debidamente identificadas ou etiquetadas, que contén os rexistros ou materiais produto das actividades de aprendizaxe realizadas polo alumno nun período de tempo, cos comentarios e cualificacións asignadas polo profesor, o que lle permite visualizar o progreso do alumno. O portafolio ou carpeta inclúe todo o que fai o alumno, como: apuntes ou notas de clases, traballos de investigación, guías de traballo e o seu desenvolvemento, comentarios de notas, resúmes, probas escritas, autoavalíações, tarefas desenvolvidas, comentarios de progreso do alumno realizado polo profesor, etc.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Seminario	Farase un seguimiento continuo e personalizado dos grupos de traballo tanto en tutorías como na aula, dende a elección do tema ata o desenvolvemento do traballo mesmo por parte do grupo, e para facer a exposición do mismo na aula para o resto de compañeiros e compañeiras de clase. Horario semanal de atención ao alumnado serán 6 horas a semana.

Avaliación

Metodoloxías	Descripción	Cualificación
Portafolios do alumno	Análise individual de un tema escollido polo alumnado e co visto bo do profesor, e facer un seguimento continuado do mesmo a través do tempo utilizando un MASS_MEDIA. Presentación dos traballos do alumnado ao longo do curso.	2.5
Prácticas a través de TIC	Apreciación e valoración das TICs para a reflexión e análise da educación multicultural	2.5
Traballos tutelados	A realización deste trabalho se corresponde có 40% Se tendrá en conta a presentación e o desenvolvemento do contido: -Presentación oral e utilización de TICs. -Presentación por escrito -Profundidade e calidade do contido, etc.- -Relevancia e tratamiento do contido	45
Seminario	Aula-seminario debate sobre un contido da asignatura elixido durante o curso. Cada un fará a súa apreciación e análise sobre este contido.	2.5
Lecturas	Presentación e pertinencia de esta lectura: -Identificación -Resumen amplio con citas textuais ben presentadas -Valoración persoal crítica relacionada cos contidos da materia	2.5
Proba de ensaio	Elaboración e resposta sobre os contidos da materia. Establecimiento de relacións e implicacións cos contidos da asignatura. Análise e estructuración das respostas co grado de explicación das mesmas	45

Observacións avaliación

Grupo ECTS:

1.- Traballo tutelado: 45%

2.- Proba de ensaio-exame: 45%

3.- Traballos complementarios non obligatorios 10%.

El alumnado deberá tener aprobados tanto el Trabajo Tutelado como la Prueba de Examen (obtener al menos el 50% de la nota) para poder hacer nota media.

Los alumnos que non sigan ECTS

Proba de exame: 45%.

Traballo proposta educativa: 45%

Traballos complementarios: 10% y deberá tener aprobados tanto el Trabajo Tutelado como la Prueba de Examen (obtener al menos el 50% de la nota) para poder hacer media.

Alumnado Repetidor: conservarase a calificación do traballo tutelado-propuesta educativa

sempre e cando o tivese aprobado na convocatoria anterior. (Esta conservación da nota do traballo tutelado só sera durante un ano).

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - PERCEVAL, J.M. (2013). El racismo y la xenofobia. Excluir al diferente.. Madrid: Cátedra - DADZIE, Stella (2004). Herramientas contra el racismo en las aulas . Madrid: Morata - SUÁREZ OROZCO, C. y SUÁREZ OROZCO, M.M. (2003). La infancia de la inmigración . Madrid: Morata - McCARTHY, Cameron (1993). Racismo y currículum. Madrid: Morata - KINCHELOE, J. y STEINBERG, S (1999). Repensar el multiculturalismo en las aulas. Barcelona: Octaedro
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías